Nro 122
D. 25. Maia.
CZWARTEK.
ROK 1826.

KURJER Warszawski

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

W dopełnieniu Art: 120 Ustawy Konstytucyjnej przez nieśmiertelnej pamięci Wskrzesiciela Narodu Polskiego N. ALEXANDRA I. Cesarza i Króla nadanej, niemniej Statutu Organicznego o Reprezentacji Narodowej z dnia 19 Listopada (1 Grudnia) 1815, tudzież Dekretu łaskawie nam Panuiącego Monarchy N. MIKOŁAJA I. Cesarza i Króla pod d. 12/24 Stycznia r. b. wydanego, odbyło się na dniu 1 Maia r. b. w porządku prawem przepisanym, Zgromadzenie Polityczne Obywateli Przedmieścia Pragi składaiącego Cyrkuł VIII Miasta Stołecznego Warszawy, pod laską Marszałka JW. Dominika *Cichockiego* Sędziego Pokoiu Wydziału IV Powiatu i Miasta Warszawy, który zagaiwszy stosowną przemową obrady, zaprosił na Assessorów WW. Pawła *Grabowskiego* i Jana *Goetza*, a na Sekretarza W. Józefa *Budzyńskiego* Obywateli Przedmieścia Pragi. Gdy przystąpiono do głosowania, Obywatele Przedmieścia Pragi, przez nowy wybór Deputowanego na Seym, oddali się pod Naydostoynieyszą Opiekę N. KONSTANTEGO PAWŁOWICZA, Cesarzewicza, Wielkiego Xięcia Rossyjskiego, Naczelnego Wodza Woysk Polskich. Na zaniesioną przez Deputacją tychże Obywateli naypokornieyszą prośbę, Jego Cesarzewiczowska Mość Wielki Xiąże Wybór pomieniony, nayłaskawiej przyiąć raczył. Ciągłe odbieraiąc Dobrodzieystwa z Rąk Opiekunaswego N. Cesarzewicza Wielkiego Xięcia KONSTANTEGO PAWŁOWICZA, Obywatele Przedmieścia Pragi, nie wygasłą dla Niego, aż do naypóźnieyszych pokoleń, zachowaią wdzięczność.—Członkiem Rady Obywatelskiey potwierdzonym został większością głosów, JW. Marszałek Dominik *Cichocki.*

JO. Xiąże Namiestnik Królewski, wczoraj, wrócił do *Warszawy.*

Wyszło z druku i iest do nabycia w Księgarni A. *Brzeziny* dziełko z 2 rycinami *Opisanie i użycie nowey Machiny do siania Zboża.* Cena na papierze zwyczaynym zł: 2, na lepszym zł: 3. Machina ta iest wózkiem wynalazku Doktora Filozofii *Meltzera*; służy razem do obsiania pola, wymierzenia powierzchni zasianey i powleczenia siewu, broną z wózkiem połączoną. Tak iest prostą, że maiąc przez *Tokarza* zrobioną *oś* wózka, resztę mechanizmu iak i mogące się zdarzyć reparacje, nasi rzemieślnicy wieyscy, *Cieśla* i *Kowal* wszędzie uskutecznią a cały nakład nie przenosi kilku Talarow. Znamienitsze korzyści z tey Machiny dla rolnictwa są następuiące: ziemię równo ziarnem pokrywa, mniey siewu wychodzi, zboże gęściey wschodzi, zatem plony większe i równie przy pogodach iak pod czas słoty, można pole zasiewać. Te to powody iuż wielu światłych gospodarzy skłoniły, do zaprowadzenia u siebie Machiny tyle użyteczney. Pisemko to wydane przez Autora *Obrachowania korzyści z Rolnictwa* iest ostatnią pracą dobrze zasłużonego Gospodarzom wieyskim niegdyś

Wydawcy *Dziennika Ekonomicznego*. *Spiżrzeczy w Nrze* 1 *Bibljoteki Polskiej Tomu* 2go. Wyprawa Francuzów do *Egiptu.* Recenzja tłumaczenia sztuki rymotwórczej Boala, przez *Maciuńskiego*. Wiadomość o życiu i dziełach *Goethego*. Złote serce po *Zosi*. Recenzja *Notatek Podolanina*. O improwizacji Pana *Sgricci*.

Ukazywane od kilku dni w stolicy tutejszej *morskie zwierze*, w ogłoszeniach mylnie nazwaną *rybą*. Jestto bowiem zwierze ssące z rodzaiu tak nazwanych *cieląt morskich* (Phoca). Morskie cielęta żyią w wodzie, w tenczas tylko na ląd wychodzą, gdy maią dzieci swoie karmić, albo na słońcu wypocząć. Natura przeznaczywszy im za mieysce pobytu oceany i morza, usposobiła ich ciało do podwoynego życia; zbliżyła ie przeto do kształtu ryby, chociaż maią krew ciepłą, oddychaią płucami i płód mlekiem karmią. Jch nogi są tak krótkie i tak niekorzystnie ułożone, iż po ziemi zaledwie pełzać mogą; ścigane iednak dosyć szybko uciekaią, wczem dopomaga im nadzwyczajna giętkość ciała. Żywią się rybami i ślimakami morskiemi. Sierć na nich iest niska i mocno do skóry przygłaskana. Łowią ie naywięcej dla tranu, który z ich tłuszczu wysmażaią. Układem zębów i przyrodzeniem naybardziej do psów się zbliżaią. Równie ciekawe, poiętne, łatwe do oswoienia, poznaią swoiego karmiciela, są mu posłuszne i przywiązuią się do niego. Naturaliści poznali iuż i odróżnili kilkanaście gatunków tych zwierząt; z nich naypospolitszy iest *pies morski* (phoca vitulina), którego skórą obiiaią kufry Gdańskie i który przy połowie śledzi często do sieci wpada. Przed kilku laty był tu ukazywany *lew morski* (phoca jubtaa). Teraz zaś mamy sposobność oglądać gatunek nazwany *mnichiem morskim* (phoca monachus); mieszka on w morzach śrzodziemnem i adratyckiem a podług zeznania właścicielki ułowiony był blisko *Wenecji*. Pani *Filadelfja* posiada go iuż od lat 7 i tak go oswoiła iż na iej zawołanie podnosi się, podaie koleino lewą i prawą łapę, całuie swoię karmicielkę, oświadcza widzom podziękowanie szczękaiąc zębami itd. Publiczność oglądaiąca to zwierze, ma sposobność zwrócenia uwagi na szczególnieysze położenie iego nóg tylnych, postać rybiego ogona tworzących, między któremi znajduie się iednak krótki, wszystkim *Fokom* właściwy ogon. Godną iest ieszcze zastanowienia iego okrągła, zewnętrznych uszu pozbawiona głowa, iego nos opatrzony wąsami iak u *kotów*, a nade wszystko podłużne równoodległe na wierzchu nosa osadzone nozdrza, które te zwierzęta, nurzaiąc się pod wodą, ściskać i zamykać mogą. *Ant: Waga.*

Augusta de Lerchenstejn ma zaszczyt zawiadomić Szano: Publiczność, iż Kurs drugi odbędzie iutro, o godzinie 6tej wieczorem nie zawodnie, (ieżeli pogoda posłuży), od Rogatek *Jerozolimskich* do wsi *Rakowca*, na trakcie do *Raszyna*, położonej. Przestrzeń tę 10 wiorst tam i na powrot wynoszącą, ubieży w 47 minutach. Opłata zwyczajna.

Podziękowanie Publiczne. — Niżej podpisany maiąc Córkę chorą na *Nerwową gorączkę i Petocie*, drugą na *Pleure i gorączkę trawiącą*, Syna na *Żółciową gorączkę*, udałem się w takiem nieszczęściu do W. *Schucha Doktora z Obwodu Sandomierskiego*, który dał dowody swoiej doskonałości lekarskiej i szczególnej troskliwości, a prawdziwej bez interesowności, na tylu osobach bardzo blisko zgonu iuż będących, iż ich tak szczęśliwie do zupełnego zdrowia przyprowadził, także i mnie iuż od dawna cierpiącego uratował. My Rodzice doznawszy w iednym czasie, tak dolegliwego ciosu, umiemy czuć wdzięczność dla W. *Schucha*, i składamy mu podziękowanie publiczne, zosta-

łąc wraz z temi Dziećmi, dla niego z wieczną wdzięcznością. J. A. *Dobrzańscy* w Woiew: i Obwodzie Sandomierskim.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z *Anglji.*

(Wyciąg z listu handlowego). Zboże zagraniczne które dotąd leży zamknięte w Szpichlerzach *Londyńskich*, będzie wkrótce sprzedane na powszechny użytek. Ministrowie Angielscy cofneli 2gi proiekt prawa, i na iego miejscu przedstawiali izbom, aby im dane było upoważnienie, w czasie gdy *Parlament* będzie zamknięty, wprowadzić do portów Angielskich 50,000 łasztów zboża zagranicznego, za opłatą cła. iednak tylko w tym przypadku, ieżeliby potrzeby kraiowe tego wymagały. Ten proiekt został tymczasowo przyięty w *izbie niższej*, iednak ieszcze nie iest wiadomo, czyli go *izba wyższa* przyięła. Przez teraźnieisze otwarcie portów Angielskich spadła pszenica kraiowa o 4, a inne gatunki zboża od 1 do 2 szylingów w cenie każdego kwatra. Utrzymuią iednak, iż ta cena nie zniży się. — Donoszą z *Londynu*, iż w teatrze *Konwentgarden* czynią wielkie przygotowania do Balu, który ma być dany na dochód biednych robotników fabrycznych. Nacisk o bilety wejścia na ten Bal iest nadzwyczajny, gdyż spodziewaią się iż Król go zaszczyci swoią bytnością.

z Francji.

Na dawnym placu zniesionego domu opery w *Paryżu*, wystawiony będzie pomnik dla Xcia *Berry*.—Hrabia *Kapo d'Istrja* przybył d. 12 b.m. z *Genewy* do *Paryża*.—Z wszystkich Departamentów południowej *Francji* przybywaią smutne wiadomości o zrządzonej szkodzie w winnicach i ogrodach, przez nagłe i dotkliwe zimna. Donoszą także iż drzewa *morwowe* ieszcze więcej ucierpiały iak *wino*, niemniej iż w kilku Departamentach, wszystkie *iedwabniki* wymarzły.—Według odebranych wiadomości z *Neapolu*, Xiężna *Floryda* Wdowa po zmarłym Królu *Neapolitańskim*, na dniu 26 z.m. po długiej i nader uciążliwej chorobie, zakończyła życie. Ta Xżna powszechnie iest żałowaną, zjednała bowiem miłość wszystkich przez swoią dobroczynność dla cierpiącej ludzkości. —Pan *Ejnard* doniosł Komitetowi *Paryzkiemu*, utworzonemu na wsparcie, *Greków* dnia 26 m. z. następuiącą wiadomość o Grecji: Okręt który d. 25 z. m. przypłynął do *Liworno*, przywiózł wiadomość, iż flotta *Grecka*, opanowała 30 okrętów transportowych *Tureckich*, które płynęły z *Egiptu* i przybyła z niemi szczęśliwie do *Napoli di Romanja*, zdaie się iż to iest przyczyną, że flotta *Grecka* opóźniła się z przybyciem pod *Missolongją*.—

Przy bramach iednego z miast Nadreńskich, odkryto szczególniejsze oszustwo. Pewna kobieta niosła skrzynkę zamkniętą; celnicy chcieli wiedzieć, co się w niej znajduie, na co kobieta odpowiedziała że klucza z sobą niewzięła, ale gotowa iest go przynieść; jakoż pobiegła a skrzyneczkę postawiono na boku. Tym czasem celnicy nadaremnie czekali na iej powrót aż nareszcie cała taiemnica odkryła się płaczem. Otworzono i znaleziono żywe Dziecie!

Od Granic Tureckich.

Donoszą z *Negropontu*, iż *Grecy* mieli dobyć *Karysto*, (iednak ta wiadomość potrzebuie potwierdzenia). *Wice Król Egiptu Mehmet Ali*, podał Porcie opis stanu prowincji nad któremi panuie, co nie wskazuie nadziei, aby *Mehmet Ali* w tym roku był w stanie posłać znaczne posiłki wojska egipskiego do *Grecji*; utrzymuią iż w ostatnich 3 miesiącach r: z: miał utracić znaczne summy w interesach handlowych.—Od kilku dni daie się czuć w *Stambule* w różnych miejscach niedostatek *chleba*, co było powodem iż w stolicy i na przedmie-

ściu *Pera* przed sklepami piekarzy zaszły zaburzenia. Utrzymuią niektórzy iż ostatni zbiór zboża w *Natolji* był bardzo mały i to iest przyczyną tego niedostatku.

DONIESIENIA.

Zawiadamia niniejszym Sza: Publ, iż zaięte części na wsiach Przezdziecko, Lenarty, Ołdakach, Połonji i Przezdziecku, Pierzchałach w Obwodzie Ostrołęckim na lat 3 za summę anszlagową złp: 420 gr: 6 i pół w dniu 26 Czerwca r.b. przez licytacją w mieście Ostrowi przed Reientem Kancellarji W. Pawłem Podbielskim o godzinie 1szej po południu wypuszczone będą. Ostrołęka d. 12 Maia 1826 r. — Jan *Kamiński* K. S.

Folwark położony między miastami Pułtuskiem i Prasnyszem o mil 10 od Warszawy, iest z wolnej ręki do wydzierżawienia na lat 3 lub 6 od d. 24 Czerwca r.b. wysiewa się Pszenicy korcy 150, Żyta korcy 130; zaś iarzyny w proporcją oziminy, Siana grondowego fur 140, Włościan 32, Karczem 3, Kuźni 2, pasniki dla owiec 1000, w iak najlepszem położeniu i opał wolny z Lasów. Życzący sobie tej dzierżawy, po informacją raczy się zgłosić do W. Macieiowskiego w Hotelu Polskim przy ulicy Długiej Nr 585 mieszkaiącego.

Dnia 20 Maia 1826 w Sobotę zrana o godzinie 6 z pod Nr 205 przy ulicy Brzozowej wyszła ze stajni Koza Hiszpańska od dwojga Koźląt, włosy miała długie na sobie siwe, rogi duże i sznur do w pół rogów okręcony, podobna bardziej do kozła niż do kozy; ktoby takową koze przeiął lub usiebie zatrzymał, raczy się zgłosić pod N. 207 przy ulicy Brzozowej, uzyska przyzwoitą nagrodę.

W Maiątku mym dziedzicznym Jabłońce w bliskości Miasta Szczytna (Ortelsburg) w Prusach 4 mile od granicy Król: Pol: iest do sprzedania 80 sztuk Tryków z czystej krwi elektoralnych Merynosów, zdrowych, w cenie od 6 do 10 dukatów. Moie stado pochodzi ze sławnej Królewsko Saskiej Owczarni z Lochmen, z których to mych Owiec w roku zeszłym, po spadnięciu wełny o 25 p.l. przez JP. Gordaka Kupca z Królewca, z nóg, brzuchów i wszelka żołta wełna razem wzięta, zakupioną odemnie została centnar 110 funtów w cenie 133 Tal: i 2 zł: pru: — w Jabłońce d. 10 Maia 1826 — von Fabeck Maior.

Zgubiona d. 21 b.m. w Czerniakowie, lub też na drodze ztamtąd do Alei, Szpilka złota z rautem nie à jour oprawnym i na szarnirze. Ktoby znalazł takową zechce ią złożyć pod Nr 652 na 2 piętro przy ulicy Przeiazd, otrzyma dobrą nagrodę.

C. G. Henryk et Komp: z Oberwitz z Saxonji rekomenduie się na teraźnieyszy Jarmark z płótnem webowym, bielizną stołową i bawełną kręconą, pończochy niciane, nici kolorowe i białe w różnych gatunkach. Skład tych Towarów w domu JP. Bauma przy ulicy Bielańskiej Nr 603.

Kawaler posiadaiący ięzyki polski, francuzki, niemiecki i łaciński; życzy sobie być umieszczony iako Guwerner na wsi. Dowiedzieć się można przy ulicy Leszno Nr 724 na 1 piętrze.

W Dniu 26 m. i r.b. o godzinie 9 rano przy ulicy Bugaj Nr 215 różne Meble; o godzinie 12 przy ulicy Pańskiej Nr 1196 Mąka; o godzinie 3 po południu przy ulicy Nowy świat Nr 1313 różne Towary i Meble sprzedane będą za gotowe pieniądze. — F. Rydecki K.S.

W Dniu 26 Maia r.b. o godzinie 3 z południa na Targu Publicznym Muranów zwanym, sprzedane będą z wolnej ręki przez Licytacją za gotowe i nieodstępnie wypłacić się maiące pieniądze, 3 Dorożki zupełnie odnowione z wszelkiemi rekwizytami, koloru iedna zielona, druga żołta, a trzecia wiśniowa.

Gdy Sty Jan blisko, a maiąc sposobność stręczenia oficjalistów prywatnych na wszelkie posady z świadectwami kwalifikuiącemi tak zdatności iako też konduity, niektórzy mieć mogą zaręczenia lub kaucją, życzący sobie takowych przyiąć, raczą się udać do podpisanego pod Nr 432 przy ulicy Krakowskie Przedmieście. Wolski.

Przy ulicy Bugaj Nr 2592 i 3 są do wynaięcia 5 pokoi i inne lokale na 1 piętrze od S. Jana, bliższą wiadomość powziąść można na 2 piętrze u Gospodarza.

Burmistrz Przedmieścia Praga.

Podaie do publicznej wiadomości, iż następujące realności miejskie iako to: *a* Jatki szewckie. *b* Jatki piekarskie. c. Wystawa kramarska, w iedną roczną dzierżawę zaczynaiąc od 1 Lipca r.b. przez publiczną licytacją więcej daiącemu wypuszczone zostaną, do której to licytacji przeznacza się ieden stanowczy termin na dzień 29 b.m. i r. na godzinę 9 ranną w Biórze Urzędu Miejscowego, gdzie owarunkach licytacyjnych w każdym czasie zainformować się można. — Praga d. 16 Maia 1826 r. — *Łoskowski.*

Każdego czasu iest do wynaięcia Kręgalnia we wsi Powązkach; wiadomość w Karczmie.

Teatr. Dziś 1wszy raz nowa Komedja w 3ch Aktach *Kominiarczyk* i nowe *Tańce.*